

Sporculardaki başarı motivasyonu ile takım birlikteliği arasındaki ilişkinin incelenmesi

Fikret Soyer¹
Yusuf Can²
Hacer Güven³
Gülten Hergüner⁴
Mehmet Bayansaldüz⁵
Burcu Tetik⁶

Özet.

Araştırmanın amacı, sporcularda başarı motivasyonu ile takım birlikteliği arasındaki ilişkinin incelenmesidir. Araştırmaya, Kayseri ve Mersin illerinden branşı futbol olan 13 – 34 yaşları arası değişen bay ve bayan 120 sporcu gönüllü olarak katılmıştır. Deneklere Willis Spora Özgü Başarı Motivasyonu Ölçeği ve Süleyman Morali'nin Türk Popülasyonuna uyarladığı Takım Birlikteliği Envanteri uygulanmıştır. Uygulanan korelasyon analizleri sonucunda takım birlikteliği ile başarı motivasyonu arasında 0,05 düzeyinde pozitif yönlü anlamlı bir ilişki elde edilmiştir. Yaş ile başarı motivasyonu arasında anlamlı bir ilişki bulunmamıştır. Takım birlikteliği ve yaş arasında negatif yönlü 0,01 ($r=-,192^*$) düzeyinde anlamlı bir ilişki bulunmuştur. Bireylerin yaşları büyüdükçe takım birlikteliği azalmaktadır. Bu bulgulara göre başarı motivasyonu ile takım birlikteliği sportif başarıyı olumlu yönde etkilemektedir. Farklılık analizlerinde ise cinsiyet ile başarı motivasyonu arasında anlamlı farklılık bulunmuştur ($p<0,01$). Bu farklılık, bayanların başarı motivasyonunun erkeklere göre daha yüksek olmasından kaynaklanmaktadır. Takım birlikteliği ile cinsiyet arasında $p<0,05$ düzeyinde anlamlı farklılık bulunmuştur.

Anahtar Kelimeler: Başarı motivasyonu, takım birlikteliği, motivasyon, sporda başarı motivasyonu.

1 Sakarya Üniversitesi Eğitim Fakültesi, Beden Eğitimi ve Spor Bl. (Yrd.Doç.Dr.) fikretsoyer@gmail.com

2 Cumhuriyet Üniversitesi Eğitim Fakültesi, Beden Eğitimi ve Spor Bl. (Yrd.Doç.Dr.) ycan@erciyes.edu.tr

3 Erciyes Üniversitesi BESYO (Öğr.Gör) hguven@erciyes.edu.tr

4 Sakarya Üniversitesi Eğitim Fakültesi, Beden Eğitimi ve Spor Bl. (Yrd.Doç.Dr.) herguner@sakarya.edu.tr

5 Gençlik ve Spor Genel Müdürlüğü bayansalduz@yahoo.com

6 Serbest Meslek fikretsoyer@gmail.com

Soyer F., Can Y., Güven H., Hergüner G., Bayansalduz M., Tetik B., (2010). Sporculardaki başarı motivasyonu ile takım birlikteliği arasındaki ilişkinin incelenmesi. *Uluslararası İnsan Bilimleri Dergisi* [Bağlantıda]. 7:1. Erişim: <http://www.insanbilimleri.com>

Investigation of relation between motivation of success and team unity of sportsmen

Fikret Soyer¹
Yusuf Can²
Hacer Güven³
Gülten Hergüner⁴
Mehmet Bayansalduz⁵
Burcu Tetik⁶

Abstract.

The aim of the research is to investigate the relation between motivation of success and team unity of the sportsmen. 120 sportsmen at the age of 13-34 from Kayseri and Mersin joined to this research willingly. The scale of Willis Motivation of Success Unique to Sports and Inventory of Team Unity adopted to Turkish population by the Süleyman Moralı were carried out to the enquetees.

As a consequence of the correlation analysis, a positive relation at 0,05 degree was obtained between team unity and motivation of success. No meaningful relation was found between age and success. Between the team unity and age a meaningful negative relation at 0,01 ($r=-,192^*$) degree was found. The older the sportsmen get, the more the team unity decreases.

According to these indications, the motivation and success and the team unity affect the sportive success in a positive way. In the analysis of diversenesses a meaningful difference was found between gender and motivation success ($p<0,01$). This difference results from the fact that the women have more motivation of success than men. A meaningful diverseness was found between team unity and gender at $p<0,05$ degree.

Key words: Motivation of success, team unity, motivation, and motivation of success at sports.

---

1 Sakarya University Education Faculty, Dep Physical Edu. Sport. (Assistans Prof) fikretsoyer@gmail.com

2 Cumhuriyet University Education Faculty, Dep Physical Edu. Sport. (Assistans Prof) ycan@erciyes.edu.tr

3 Erciyes University School of Physical Education and Sport. (Lecture) hguven@erciyes.edu.tr

4 Sakarya University Education Faculty, Dep Physical Edu. Sport. (Assistans Prof) herguner@sakarya.edu.tr

5 Turkish Youth and Sport General Direction. bayansalduz@yahoo.com

6 Freelancer fikretsoyer@gmail.com

Soyer F., Can Y., Güven H., Hergüner G., Bayansalduz M., Tetik B., (2010). Sporculardaki başarı motivasyonu ile takım birlikteliği arasındaki ilişkinin incelenmesi. *Uluslararası İnsan Bilimleri Dergisi* [Bağlantıda]. 7:1. Erişim: <http://www.insanbilimleri.com>

Giriş

Takım, ortak bir amaca ulaşmak için koordine edilmiş çabalar sayesinde olumlu sinerji oluşturan, bireysel girdilerin toplamından daha fazla bir performans düzeyi sergileyen ortak sorumluluk sahibi kişilerden oluşan bir topluluktur. Başarı ise, basit haliyle “*istenilen bir sonucu elde etmektir*”. Başarı güdüsü güçlükleri yenme, ilerleme ve gelişme arzusudur.

Motivasyonun gücü ve başarı arasındaki ilişkinin, özellikle sporda çok önemli olduğu gayet açıktır. Motive edici gücü düşük olan bir durumun, düşük bir başarı ile sonuçlanması muhakkaktır. Her insan, kendini tatmin eden ve huzur verici durumları arama, rahatsız edici durumlardan ise kaçınma eğilimi gösterir. Arama ve kaçınma eğilimleri, güdülerin yapısında mevcuttur. Hangi eğilim daha ağır basarsa, ona yönelik güdüler ortaya çıkar. Buna göre, başarı güdüsü, başarılı olma ya da başarısızlıktan kaçınma; arkadaşlık güdüsü ise itibar arama ya da reddedilmekten kaçınma şeklinde ortaya çıkar.

Motivasyon kavramı; hareket etmek, teşvik etmek, harekete geçmek anlamlarına gelen Latince “*movere*” kelimesinden türetilmiştir (Richart ve ark.,1975). Motive teriminin Türkçe karşılığı güdü veya harekete geçirici olarak tanımlanmaktadır. Motivasyon bir insanı belirli bir amaç için harekete geçiren güç demektir ve harekete geçirici, hareketi devam ettirici ve olumlu yöne yöneltici üç temel özelliğe sahip bir güçtür (www.insankaynaklari.com,2009).

Motivasyon, kısaca insanı çalışmaya sevk etmek, çalışmak için bireyi harekete geçirmek ve isteklendirmek anlamına gelmektedir. Motivasyonu “*kişilerin belirli bir amacı gerçekleştirmek üzere kendi arzu ve istekleri ile davranmaları*” şeklinde de tanımlamak mümkündür (Koçel, 2003).

İnsanoğlu öğrenir, hatırlar, düşünür, ihtiyaç duyar ve ister. Acıktığında yiyecek ihtiyacını, susadığında su ihtiyacını, başkaları tarafından kabul görme ihtiyacını, başarılı olma ihtiyacını karşılamak üzere harekete geçer ve bu hedeflerine ulaşmak için davranışlarda bulunur. Psikolojide istekler ve ihtiyaçlar motivasyon başlığı altında incelenir (Arkonaç1998).

Organizasyonlarda motivasyon ise bireyin ihtiyaçlarını tatmin etmesi için ortam yaratarak, etkileyerek ve isteklendirerek onu harekete geçirme sürecidir. Bir başka tanımda da motivasyon; is ortamında geçerli davranışların ortaya çıkması için bireyin uyarılması, yönlendirilmesi ve bu davranışların sürdürülmesini etkileyen itici güç şeklinde

Soyer F., Can Y., Güven H., Hergüner G., Bayansalduz M., Tetik B., (2010). Sporculardaki başarı motivasyonu ile takım birlikteliği arasındaki ilişkinin incelenmesi. *Uluslararası İnsan Bilimleri Dergisi* [Bağlantıda]. 7:1. Erişim: <http://www.insanbilimleri.com>

tanımlanmaktadır. Başka bir ifadeyle, motivasyon; insan davranışlarının istenilen doğrultuda yönlendirilmesi şeklinde tanımlanabilir (Kavrakoğlu, 1993).

Motivasyonu anlayabilmenin en basit yolu onu bir süreç olarak kabul etmek ve de onu oluşturan temel kısımlar (gereksinimler, motivler, amaçlar) halinde bölmektir. Temel motivasyon süreci ise genellikle aşağıdaki şekilde ifade edilmektedir (Gülen, 1998).

İç motivasyon (Intrinsic Motivation) kısaca kişinin kendi kendisini motive etmesidir. İçsel olarak motive olmuş insanlar kompetant (becerikli) olmak için içsel açlığa sahip bulunmaktadırlar. Bu insanlar başarılı olmak için kendilerini yönetebilme özelliğini taşımaktadırlar (Nicholas ve ark.,1992).

İçsel olarak motive olmuş insanlar oyuna ve onurlarına düşkündürler. Bu duyulan içsel onur, onları en iyisini ortaya koymaya motive eder. Etraflarında birçok insanın olması onlar için önemli değildir. Yalnız başlarını yaptıklarını zevk alarak sürdürürler (Konter, 2004).

İçsel motivasyonun iki aşaması vardır:

1. **Zihinsel**; kişinin nereye gideceğini aklında oluşturması, kavramasıdır.
2. **Fiziksel**; kişinin varmak isteği yöne doğru hareket etmesidir (Koruç,2002).

İçten motive olan kişi düşünceyi eyleme dönüştürür, hedeflerini belirler ve onlara ulaşmak için harekete geçer. Bu hedeflere ulaşabilmek için kişinin şu aşamalardan geçmesi gerekir ; Kendine inanmak, Gizli yetenekleri keşfetmek, Yaşamı coşku ile kucaklamak Gelişmeye devam etmek Sağlık için yararlı alışkanlıklar edinmek ve enerjiyi arttırmak Görünüşü etkili bir araç haline getirmek Çekici bir kişilik geliştirmek Başarılı ilişkiler kurmanın yollarını aramak Endişe, şüphe ve korkuyu yenebilmek Gerginliği denetlemek Başarısızlığı yenebilmek Zamanı daha akıllıca kullanabilmek Bilinmeyeni araştırmak.

Dışsal motivasyon (Extrinsic Motivation), diğer insanlar aracılığıyla gelen negatif ve pozitif etkilerde bulunabilen, davranışın tekrarlanma olasılığını arttırıp azaltabilen maddi, manevi değerler taşıyan güçlendirme veya pekiştirmedir. Dışsal ödüller maddi materyaller olabilirler(Örneğin; kupa, para, madalya vb. dışsal ödüller). Dışsal ödüller maddi olmayan kaynaklardan da gelebilir (Örneğin; takdir edilme, övülme vb.) (Konter,1995). Dışsal motivasyon sporcunun kendisi ile direkt ilgili olduğu bir durum değildir. Dış ortamda oluşan

Soyer F., Can Y., Güven H., Hergüner G., Bayansalduz M., Tetik B., (2010). Sporculardaki başarı motivasyonu ile takım birlikteliği arasındaki ilişkinin incelenmesi. *Uluslararası İnsan Bilimleri Dergisi* [Bağlantıda]. 7:1. Erişim: <http://www.insanbilimleri.com>

durumların sporcu üzerinde oluşturduğu olumlu ya da olumsuz etkilerdir (Luc ve ark, 1995). Dış motivasyon denince önce akla antrenör, seyirci vb. unsurlar gelmektedir. Antrenör sporcuya övmek ya da cezalandırmak suretiyle ona istediğini yaptırabilir. Övgü ile sporcu antrenöre, müsabakaya ve kendisine daha olumlu yaklaşacaktır. Övgü sporcuya neyin doğru olduğu hakkında bilgi verecektir. Ceza onun haksız oluşunu bildirir ve olumlu hislerin oluşmasına hiçbir katkısı olmaz. Yerinde ödül sporcuya güven kazandırır ve onun daha başarılı olmasını sağlar. Ceza ve şüphe karmaşıklık yaratır (Konter,1995).

Sporla motivasyonu incelerken, sporun biyolojik ve sosyal yönünü de bilmek faydalı olur. Kişilerin önemli bir gereksinimi de harekettir. Bu gereksinim spor faaliyetleri sayesinde karşılanabilmekte ve organizmada olumlu yönde gelişmeler olmaktadır. Yine spor, sosyal ve ekonomik nitelikler kazanmış ve büyük kitlelere hitap etmeye başlamıştır. Spor toplumsal bir kurum haline gelmiş ve spora ilgi günden güne artmıştır. Bu durum spordaki motivasyonu da etkilemiş ve bu kavram psikolojik yönü dışında sosyal ve biyolojik boyutlarda kazanmıştır (Başer, 1998).

Deneyisel psikolojinin başlamasından bu yana, motivasyonun ölçülmesi için çalışmalar yapılmaktadır. Bu amaçla projektif testlerden, sorular içeren karmaşık ve basit yapıları anketlere kadar birçok yöntem kullanılmıştır. Geçmişten bugüne kadar, Avrupalı spor psikologları sporcunun motivasyonel yapısı, motivasyonun zaman içerisindeki değişimi, üst düzeydeki sporcu ile spora yeni başlayanların motivasyonel farklılıkları ve güdü sisteminde spor branşları arası farklılıkların ölçülmesi ve değerlendirilmesi için değişik yaklaşımlar kullanılmıştır. Bu incelemeler çok uzun bir geçmişe dayanmamaktadır ve bu alan henüz gelişme döneminde (Aktop, 2002).

Takım birlikteliği (Team Cohesion) , daha geniş kapsamda sosyolojik bir terim olan ‘grup birlikteliği’, ‘group cohesion’ ile özdeştir. Her ikisi belli bir hedef için çalışan takım veya gurubu bir arada tutan birliktelik veya yapışıklık, bağlılık olarak ifade edilmektedir. Festinger, Schachter ve Back (1950) , bunu elamanların grup içinde kalması üzerinde rol oynayan kuvvetlerin toplamı olarak ifade etmektedirler (Moralı, 1994).

Başarıya koşan bir takım yaratmada, takımı meydana getiren kişilerin bütünleşmesi oldukça önemlidir. Takım bütünleşmesi, takım performansının açığa çıkmasını kolaylaştırır.

Soyer F., Can Y., Güven H., Hergüner G., Bayansalduz M., Tetik B., (2010). Sporculardaki başarı motivasyonu ile takım birlikteliği arasındaki ilişkinin incelenmesi. *Uluslararası İnsan Bilimleri Dergisi* [Bağlantıda]. 7:1. Erişim: <http://www.insanbilimleri.com>

Genellikle, takım bütünleşmesi ve takım olmak gerçekleşmediğinde takımın hedeflerine varması da başarılammamaktadır.

Takım bütünleşmesiyle takım performansını kolaylaştırırken, duygusal ve zihinsel açıdan başarıya yol açacak bir istikrar ve sürekliliğin yakalanması gerekir. Sürekli duygusal ve zihinsel dalgalanmalar yaşayan sporcu ve takımlar, istikrarı ve başarıyı yakalamaları güçtür (Konter,2004).

Bu araştırmanın amacı; sporculardaki takım birlikteliği ile başarı motivasyonu arasındaki ilişkinin incelenmesidir. Bu araştırma 2008-2009 sezonunda Kayseri ve Mersin illerindeki bayan ve erkek futbolcularla sınırlıdır.

Araştırmada bayan ve erkek futbolcuların başarı motivasyon düzeyleri açısından farklılıkları ortaya koymak ve takım içerisindeki birlikteliklerini ölçmeye çalışılmıştır.

Yöntem

Sporculardaki başarı motivasyonunun takım birlikteliği üzerine etkisini belirlemeye yönelik betimsel nitelikli bu araştırma, genel tarama modelindedir. Araştırmanın evrenini 2008-2009 yılı futbol sezonunda Kayseri ve Mersin illerinde profesyonel ve amatör kategoride faal olarak futbol oynayan bayan ve erkek 120 sporcuya uygulanmıştır. Kayseri ilinden araştırmanın örneklemini oluşturması açısından profesyonel olarak; Kayserispor (19 futbolcu), amatör olarak; Sağlıkspor (18 futbolcu), Talas Gücü Belediyespor (18 futbolcu), İl Özel İdare Spor (11 futbolcu), Adaletspor (18 futbolcu) kulüplerinden toplam 84 erkek futbolcu deney gurubunu oluşturmuştur. Mersin ilinden profesyonel olarak; Mersingücü Cengiz Topelspor (18 futbolcu) ve amatör olarak da, Mersin Gençlerbirliği Spor (18 futbolcu) kulüplerinden toplam 36 bayan futbolcu araştırma gurubunu oluşturmuştur.

Çalışmayı kabul eden 120 sporcuya çalışmanın amacı anlatılmıştır. İlk olarak deneklere Willis Spora Özgü Başarı Motivasyonu Ölçeği uygulanmıştır. Daha sonra Takım Birlikteliği Envanteri uygulanmıştır. Bu çalışmada başarı motivasyonunu ölçmek için Willis tarafından 1982 yılında geliştirilen *Spora Özgü Başarı Motivasyonu Ölçeği (SÖBMÖ)* kullanılmıştır. Willisin ölçeği iki alt boyuttan oluşmaktadır. Bu alt boyutlardan ilki *Güç Gösterme Güdüsü (power motive, POW)*, ikincisi başarıya ilişkin güdülerdir. *Başarıya ilişkin*

Soyer F., Can Y., Güven H., Hergüner G., Bayansalduz M., Tetik B., (2010). Sporculardaki başarı motivasyonu ile takım birlikteliği arasındaki ilişkinin incelenmesi. *Uluslararası İnsan Bilimleri Dergisi* [Bağlantıda]. 7:1. Erişim: <http://www.insanbilimleri.com>

güdüler; başarıya yaklaşma güdüsü (motive to approach success, MAS) ve başarısızlıktan kaçınma güdüsüdür (motive to avoid failure, MAF). Başarıya yaklaşma güdüsü Atkinson'un teorisi içinde yer alan Başarılı Olma Güdüsü ile aynı anlama gelmektedir ve literatürde genellikle başarılı olma güdüsü olarak kullanılmaktadır (Cox, 1994).

Ölçeğin geçerlik ve güvenirlik çalışmaları, 996 üniversite ve lise öğrencisi üzerinde yapılmıştır. Üç alt ölçek için alfa güvenirlik katsayısı $r=0,76$ ile $0,78$ arasında, test tekrar güvenirlik katsayısı ise $r=0,69$ ile $0,75$ arasında bulunmuştur. Türk sporcularına uyarlanması Tiryaki ve Gödelek Tarafından yapılmıştır. Tiryaki ve Gödelek tarafından yaptıkları güvenirlik analizleri sonucunda alfa güvenirlik katsayılarını Güç Gösterme alt ölçeği için $r=0,81$, Başarıya Yaklaşma alt ölçeği için $r=0,82$ ve Başarısızlıktan Kaçınma alt ölçeği için $r=0,80$ olarak bulunmuşlardır(Tiryaki ve ark, 1997, Willis, 1982).

Spora Özgü Başarı Motivasyonu Ölçeği toplam 40 maddeden oluşan ve maddeleri “hiçbir zaman”, “çok az”, “bazen”, “oldukça fazla” ve “her zaman” şeklinde ifade edilen beşli likert tipindedir. Ölçekte güç gösterme güdüsü 12, başarılı olma güdüsü 17 ve başarısızlıktan kaçınma güdüsü 11 madde ile ölçülmeye çalışılmıştır (Tiryaki ve ark, 1997).

Takım Birlikteliği Ölçeği : W. Neil Widmeyer, Lawrence R. Brawley ve Albert Carron (1985)'un geliştirdikleri Takım Birlikteliği (The Measurement of Cohesion in Sport Team) envanterinin Türk popülasyonuna uyarlanması Süleyman MORALI tarafından yapılmıştır (Morali, 1994).

Takım Birlikteliğinin ölçülmesine ilişkin kullanılan envanter, Takım Birlikteliğinin ve grup elemanlarının takımlarına ait düşüncelerini ölçmeyi içermektedir. Envanter toplam 18 sorudan ve 4 alt boyuttan oluşmaktadır.

Verilerin analizinde anket sonuçları SPSS 13.0 programı kullanılarak bilgisayar ortamına kaydedilmiştir. Korelasyon, Mann-Whitney U, Kruskal-Wallis Test ve Frekans tabloları oluşturulmuştur. Anlamli bulunan tüm ilişkiler değerlendirmeye alınmıştır.

Soyer F., Can Y., Güven H., Hergüner G., Bayansalduz M., Tetik B., (2010). Sporculardaki başarı motivasyonu ile takım birlikteliği arasındaki ilişkinin incelenmesi. *Uluslararası İnsan Bilimleri Dergisi* [Bağlantıda]. 7:1. Erişim: <http://www.insanbilimleri.com>

Bulgular

Tablo 1. Araştırmaya katılanların cinsiyetlerine göre dağılımı

Cinsiyet	Frekans	%
Bayan	36	30,0
Erkek	84	70,0
Toplam	120	100,0

Araştırmaya katılanların % 30'u bayan (36 kişi), % 70'i erkektir (84 kişi).

Tablo 2. Araştırmaya katılanların kulüplerine göre dağılımı

Kulüp	F	%
Adaletspor	18	15,0
Mersin gücü	18	15,0
Mersin gençlerbirliği	18	15,0
Sağlıkspor	18	15,0
Talas gücü belediye	18	15,0
İl özel idare	11	9,2
Kayserispor	19	15,8
Toplam	120	100,0

Araştırmaya katılan sporcuların kulüplere göre dağılımı Adaletspor 18 kişi (%15), Mersingücü Cengiz Topel Spor 18 kişi (%15), Mersin Gençlerbirliği 18 kişi (%15), Sağlıkspor 18 kişi (%15), Talas Gücü Belediyespor 18 kişi (%15), İl Özel İdare Spor 11 kişi (%9,2), Kayserispor (%15,8)dir.

Soyer F., Can Y., Güven H., Hergüner G., Bayansalduz M., Tetik B., (2010). Sporculardaki başarı motivasyonu ile takım birlikteliği arasındaki ilişkinin incelenmesi. *Uluslararası İnsan Bilimleri Dergisi* [Bağlantıda]. 7:1. Erişim: <http://www.insanbilimleri.com>

Tablo 3. Araştırmaya katılanların takım birlikteliği, başarı motivasyonu ve yaş değişkenleri arasındaki ilişkilerin incelenmesi

Değişkenler		Yaş	Başarı motivasyonu	Takım birlikteliği
Yaş	R			
	P			
Başarı motivasyonu	R	-,093		
	P	,311		
Takım birlikteliği	R	-,192(*)	,339(**)	1
	P	,035	,000	

* p<0,05   **p< 0.01

Araştırmaya katılanların yaşları ile başarı motivasyonu arasında anlamlı bir ilişki bulunmamıştır. Araştırmaya katılanların yaşları ile takım birlikteliği arasında 0,01 düzeyinde negatif yönlü anlamlı ilişki bulunmuştur(r=-,192*).

Tablo 4. Araştırmaya katılanların başarı motivasyonu ve takım birlikteliği değişkenlerinde cinsiyet faktörü açısından farklılık analizi

Değişkenler	Cinsiyet	N	Mean Rank	Z	p
Başarı motivasyonu	Bayan	36	80,85		
	Erkek	84	51,78	-4,204	,000**
	Toplam	120			
Takım birlikteliği	Bayan	36	73,24		
	Erkek	84	55,04	-2,629	,009*
	Toplam	120			

* p<0,05   **p< 0.01

Araştırmaya katılanların başarı motivasyonu düzeylerinde cinsiyet açısından anlamlı bir farklılık bulunmuştur (p<0,01). Bu farklılık, bayanların başarı motivasyonunun erkeklerle göre daha yüksek olmasından kaynaklanmaktadır.

Araştırmaya katılanların değişkenleri cinsiyete bağlı takım birlikteliği parametresinin incelenmesi sonucunda anlamlı farklılık bulunmuştur (p<0,05).Bu farklılık bayanların takım birlikteliğinin erkeklerle göre daha yüksek olmasından kaynaklanmaktadır.

Soyer F., Can Y., Güven H., Hergüner G., Bayansalduz M., Tetik B., (2010). Sporculardaki başarı motivasyonu ile takım birlikteliği arasındaki ilişkinin incelenmesi. *Uluslararası İnsan Bilimleri Dergisi* [Bağlantıda]. 7:1. Erişim: <http://www.insanbilimleri.com>

Tablo 5. Araştırmaya katılanların başarı motivasyonu ve takım birlikteliği düzeylerinin yaş grupları açısından farklılık analizi

Yaş grup	N	Mean Rank	X ²	P	
Başarı motivasyonu	1	44	60,68	1,619	,655
	2	63	62,16		
	3	10	56,15		
	4	3	37,50		
Toplam	120				
Takım birlikteliği	1	44	65,67	2,238	,525
	2	63	58,52		
	3	10	55,90		
	4	3	41,67		
Toplam	120				

Araştırmaya katılanların takım birlikteliği ve başarı motivasyonu düzeylerinde yaş grupları açısından anlamlı bir farklılık bulunmamıştır ($p>0,05$).

Tablo 6. Araştırmaya katılanların takım birlikteliği ve başarı motivasyonu düzeylerinde kulüpler açısından farklılık analizi

Kulüp	N	Mean Rank	X ²	P	
Başarı Motivasyonu	Adaletspor	18	61,61	38,275	,000**
	Mersin gücü	18	64,97		
	Mersin Gençlerbirliği	18	96,72		
	Sağlıkspor	18	51,92		
	Talas gücü belediyesi	18	49,56		
	il özel idare	11	74,77		
	Kayserispor	19	31,13		
Toplam	120				
Takım Birlikteliği	Adaletspor	18	46,72	35,554	,000**
	Mersin gücü	18	50,25		
	Mersin Gençlerbirliği	18	96,22		
	Sağlıkspor	18	70,64		
	Talas gücü belediyesi	18	36,25		
	il özel idare	11	73,00		
	Kayserispor	19	55,55		
Toplam	120				

** $p < 0.01$

Araştırmaya katılan sporcuların takım birlikteliği ve başarı motivasyonu düzeylerinde buldukları kulüpler açısından anlamlı bir farklılık bulunmuştur ($p < 0,01$).

Soyer F., Can Y., Güven H., Hergüner G., Bayansalduz M., Tetik B., (2010). Sporculardaki başarı motivasyonu ile takım birlikteliği arasındaki ilişkinin incelenmesi. *Uluslararası İnsan Bilimleri Dergisi* [Bağlantıda]. 7:1. Erişim: <http://www.insanbilimleri.com>

Bu farklılık, Mersin Gençlerbirliği bayan futbol takımı sporcularının takım birlikteliği ve başarı motivasyonu düzeylerinin diğer takımlara göre daha üst seviyede olmasından kaynaklanmaktadır.

Tablo 7. Araştırmaya katılanların başarı motivasyonu ve takım birlikteliği düzeylerinde cinsiyet açısından farklılık analizi

	Cinsiyet	N	Mean Rank	Z	P
Başarı motivasyonu	Erkek Takım	102	60,30	,147	,883
	Bayan Takım	18	61,61		
	Toplam	20			
Takım birlikteliği	Erkek Takım	102	62,93	1,825	,068
	Bayan Takım	18	46,72		
	Toplam	120			

Araştırmaya katılan takım birlikteliği ve başarı motivasyonu düzeylerinde cinsiyet açısından anlamlı bir farklılık bulunmamıştır ($p>0,05$).

Tablo 8. Araştırmaya katılanların başarı motivasyonu ve takım birlikteliği düzeylerinde amatör ve profesyonellik açısından farklılık analizi

			Mean Rank	Z	p
Başarı motivasyonu	Amatör	3	66,25	1058,000	,007
	Profesyonel	7	47,59		
	Toplam	20			
Takım birlikteliği	Amatör	3	63,86	1257,000	,113
	Profesyonel	7	52,97		
	Toplam	20			

Soyer F., Can Y., Güven H., Hergüner G., Bayansalduz M., Tetik B., (2010). Sporculardaki başarı motivasyonu ile takım birlikteliği arasındaki ilişkinin incelenmesi. *Uluslararası İnsan Bilimleri Dergisi* [Bağlantıda]. 7:1. Erişim: <http://www.insanbilimleri.com>

Araştırmaya katılanların başarı motivasyon düzeylerinin amatör ve profesyonellik açısından anlamlı bir farklılık bulunmuştur ($p < 0,05$). Bu farklılığın nedeni amatör sporcuların profesyonel sporculara göre başarı motivasyonu düzeylerinin daha yüksek olmasından kaynaklanmaktadır. Araştırmaya katılan sporcuların takım birlikteliği düzeylerinin amatör ve profesyonellik açısından anlamlı bir farklılık bulunmamıştır ($p > 0,05$).

Tartışma ve Sonuç

Spora özgü başarı motivasyonu ile takım birlikteliği arasındaki ilişkinin incelenmesi amacıyla, Kayseri ve Mersin illerindeki futbolcuların katıldığı bu çalışmada; araştırmaya katılanların yaşları ile takım birlikteliği arasında 0,01 düzeyinde negatif yönlü anlamlı bir farklılık bulunmuştur ($r = -,192^*$). Bu farklılık yaş büyüdükçe takım birlikteliğinin azalmasından kaynaklanmaktadır. Bunun sebepleri arasında kişinin zaman içerisinde sorumluluklarının artması, ilgi alanlarının çoğalması, toplumsal statüsünde değişimleri sayılabilir. Motivasyon gücü ve takım birlikteliği ilişkisinin, özellikle sporda çok önemli olduğu gayet açıktır. Başarı motivasyonu ile takım birlikteliği arasında 0,01 düzeyinde anlamlı bir farklılık bulunmuştur. Bu ilişkinin sebebi; takım içerisinde futbolcuların birlik ve beraberlik düzeyleri arttıkça motivasyon düzeylerinin de artmasından kaynaklanmaktadır. Sporcuların buldukları takımı benimsemeleri ve takım içinde yaptıkları işlerini özümsemeleri, takım bağlılığını sağlamada etkin bir rol oynamaktadır. Başarı motivasyonu ve takım birlikteliğinin cinsiyet bakımından incelenmesi sonucunda anlamlı bir farklılık elde edilmiştir. Bunun nedeni bayan futbolcuların erkek futbolculara oranla başarı motivasyonu ve takım birlikteliği düzeylerinin daha yüksek olmasından, futbolun bayanlar için hala ülkemizde ekstern bir alan olarak kabul edilmesi ve buna bağlı olarak azınlık psikolojisinden kaynaklandığı düşünülebilir.

Amatör ve profesyonel sporcuların başarı motivasyonu açısından anlamlı bir farklılık bulunmuştur. Amatör futbolcuların profesyonel futbolculara göre motivasyon düzeylerinin daha yüksek olduğu belirlenmiştir. Ancak amatör ve profesyonel futbolcuların takım birlikteliği düzeylerinde anlamlı bir farklılık bulunmamıştır.

Türkmen (2005), yaptığı araştırmada başarı gereksinimine ilişkin hipotezlerde profesyonel futbolcuların başarı gereksinimi, amatör futbolcuların başarı gereksinimlerine

Soyer F., Can Y., Güven H., Hergüner G., Bayansalduz M., Tetik B., (2010). Sporculardaki başarı motivasyonu ile takım birlikteliği arasındaki ilişkinin incelenmesi. *Uluslararası İnsan Bilimleri Dergisi* [Bağlantıda]. 7:1. Erişim: <http://www.insanbilimleri.com>

bakılmıştır. Profesyonel futbolcuların başarı gereksinimi, amatör futbolcuların başarı gereksinimlerinden yüksek bulunmuştur (Türkmen, 2005). Çalışmanın sonucunda, profesyonel futbolcuların başarı motivasyonu ile amatör futbolcuların başarı motivasyonu arasında anlamlı bir farklılık bulunmamıştır. Ancak evli, tecrübeli, öğrenim düzeyi yüksek, kulübünden iyi para kazanan ve aylık geliri iyi futbolcuların başarı motivasyonunun bazı alt ölçekleri arasında anlamlı farklılıklar tespit edilmiş ve profesyonel futbolcuların başarı gereksinimi, amatör futbolcuların başarı gereksiniminden daha yüksek bulunmuştur (Türkmen, 2005). Bu sonuçlar bizim çalışmalarımızla örtüşmektedir.

Aslan (2000)' nin, sportif tecrübenin başarı motivasyonu üzerindeki etkilerini belirlemek için yaptığı çalışmanın sonucunda, profesyonel futbolcuların sportif tecrübelerinin ($x=9,18\pm 1,71$) amatör futbolculardan ($x=5,64\pm 1,33$) yüksek olduğunu tespit etmiştir (Türkmen, 2005). Bu sonuç bizim çalışmalarımızla örtüşmemektedir. Bunun sebebi bizim profesyonel deneklerimizin futboldan beklentilerini yeterince karşılayamamış olmaları sayılabilir.

Aktop (2002), başarı motivasyonunun göstergesi olan başarı gereksinimi ve başarılı olma güdüsü ile benlik saygısı arasında ilişki bulunmuştur (Aktop, 2002).

Dorak ve Vurgun (2006), Takım Birlikteliği düzeylerinin spor branşları arasında farklılaştığı belirlenmiştir. Buna göre Voleybolcuların Hentbolculardan, Futbolcuların ise Hentbol ve Basketbolculardan Takım Birlikteliği puan ortalamaları daha yüksek bulunmuştur. Takım sporu yapan sporcuların empati düzeyleri ile takım birlikteliği düzeyleri arasında anlamlı bir ilişki bulunmuştur ($r=.30$) (www.sporbilim.com, 2009).

Moralı,1994 'de yapmış olduğu bir çalışmada futbolcuların takım birlikteliği düzeyi Hentbolculara göre daha yüksek bulunmuştur (Moralı, 1994).

Çalışmanın sonucunda, futbolcuların başarı motivasyonu ile takım birlikteliği düzeyleri arasında anlamlı bir farklılık bulunmuştur. Bayan futbolcuların erkek futbolculara göre takım birlikteliği ve başarı motivasyon düzeyleri ve daha yüksek bulunmuştur.

Soyer F., Can Y., Güven H., Hergüner G., Bayansalduz M., Tetik B., (2010). Sporculardaki başarı motivasyonu ile takım birlikteliği arasındaki ilişkinin incelenmesi. *Uluslararası İnsan Bilimleri Dergisi* [Bağlantıda]. 7:1. Erişim: <http://www.insanbilimleri.com>

Kaynaklar

1. Aktop A, (2002), *Spora Özgü Başarı Motivasyonu İle Psikolojik ve Yapısal Özellikler Arasındaki İlişkinin İncelenmesi*, Yüksek Lisans Tezi, Antalya s 6-15.
2. Arkonaç S.A, (1998), *Psikoloji Zihin Süreçleri Bilimi*, Alfa Basım, İstanbul.
3. Başer E, (1998), *Uygulamalı Spor Psikolojisi*, Bağırhan Yayınları, 3.Baskı, ss 186-188, Ankara.
4. Cox R.H, (1994), *Sport Psycholog, Concepts and Applications*; 3. Edition; Brown Benchmark, Dubugue 194-199.
5. Gülen A, (1998), *Başarı Motivasyonu ve İş Örgütlerinde Yönetim (Üst ve Orta Kademe Yöneticiler Üzerinde Bir Çalışma)*, Abant İzzet Baysal Üniversitesi, Sosyal Bilimleri Enstitüsü Yüksek Lisans Tezi, Bolu, s 45-46.
6. <http://www.insankaynaklari.com/CN/ContentBody.asp?BodyID=239> (10/11/2009)
7. Kavrakoğlu İ, (1993) *Toplam Kalite Yönetiminin Getirdikleri*, Kalite Güvenliği ve Uluslar arası Standartlar Sempozyumu, İrfan Yayıncılık, İstanbul.
8. Koçel T, (2003) *İşletme Yöneticiliği*, İstanbul, Beta Yayınları, 633-653.
9. Konter E,(2004) *Antrenörlük ve Takım Psikolojisi*, Palme Yayıncılık, 85-88 Ankara.
10. Konter E, (1995) *Sporda Motivasyon*, Saray Tıp Kitapevi, 27, İzmir.
11. Kuruç Z, (2002) *Sporda Self Determinasyon Kuramı*, 7. Uluslararası Spor Bilimleri Kongresi, 279-285, Antalya.
12. Luc G.P ve ark, (1995) *Toward a New Measure of Intrinsic Motivation Extrinsic Motivation and a Motivation in Sports, The Sport Motivation Scale*, Journal of Sport and Exercise Psychology, 17-35,.
13. Morali S., (1994) *Takım Sporlarında, Takım Birlikteliğinin ve Dayanışmasının Ölçülmesi*, Ege Üniversitesi Doktora Tezi,13, İzmir.
14. Nicholls J.G, Robert G.C (editor), (1992), *The General and The Specific in the Development and expression of Achievement Motivation*; Motivationin Sport and Exercise, Human Kinetics Boks, 65-69.
15. Richard M, Stres-Lyman W. Porter. (1975) *Motivation and Work Behaviour*, McGraw-Hill Series in Management,.

Soyer F., Can Y., Güven H., Hergüner G., Bayansalduz M., Tetik B., (2010). Sporculardaki başarı motivasyonu ile takım birlikteliği arasındaki ilişkinin incelenmesi. *Uluslararası İnsan Bilimleri Dergisi* [Bağlantıda]. 7:1. Erişim: <http://www.insanbilimleri.com>

---

16. Tiryaki Ş, Gödelek E, (1997) *Spora Özgü Başarı Motivasyonu Ölçeğinin Türk Sporcuları İçin Uyarlama Çalışması*; 1. Uluslar arası Spor Psikolojisi Sempozyumu Bildirileri, Bağırhan Yayınevi;128,.
17. Türkmen M, (2005) *Profesyonel Erkek Futbolcular İle Amatör Erkek Futbolcuların Başarı Motivasyon Düzeylerinin İncelenmesi (İzmir-Manisa Örneği)*, Yüksek Lisans Tezi, 36-38.
18. Willis J,D, (1982) *Three Scales to Measure Competition-related Motives in Sports*, Journal of Sport Psychology, 338-353,.
19. Dorak F, Vurgun N,(2006), *Takım Sporları Açısından Empati ve Takım Birliği İlişkisi* http://www.sporbilim.com/dosyalar/8.SPK_Poster_Sunumlar-A.pdf (01/01/2010).